

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شایستگی

سوزن دوزی شاهکوه

گروه شغلی

صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۸	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۳	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۸/۶/۹

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد : دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۷۳۱۸۲۰۸۱۰۰۰۰۰۳۱

اعضاء کارگروه برنامه‌ریزی درسی : صنایع دستی (دوخت های سنتی)					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	بی بی رابعه مامی	کارشناسی ارشد	پژوهش هنر	کارشناس صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی	۱۵ سال
۲	طاهره میر	کارشناسی ارشد	هنر اسلامی گرایش فلز	مدرس دانشگاه فرهنگیان	۶ سال
۳	نسرین نجابت	کارشناسی	مدیریت مالی	کارشناس صنایع دستی شهرستان گرگان	۱۷ سال
۴	فرشته جعفری	کارشناسی	حسابداری	هنرمند فعال رودزیهای سنتی	۱۷ سال
۵	مرجانه سودمند	دیپلم	علوم انسانی	هنرمند رودوزی سنتی	۱۵ سال
۶	مرضیه آذرخش	کارشناسی	حسابداری	هنرمند لباسهای محلی اقوام	۸ سال
۷	مهین رضایی	کارشناسی	ریاضی کاربرد در کامپیوتر	کارشناس پژوهش	۱۸ سال
۸	زینب وفایی نژاد	کارشناسی ارشد	شیمی	مری طراحی و دوخت	۱۹ سال
۹	منامنتظری هدشی	کارشناسی ارشد	مرمت اشیاء فرهنگی و تاریخی	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی صنایع دستی	۱۳ سال

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸
تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸
آدرس الکترونیکی : rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارروزی :

کارروزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی :
سوزن دوزی شاهکوه
شرح استاندارد آموزش شایستگی :
سوزن دوزی شاهکوه یکی از شایستگی های مربوط به صنایع دستی (دوخت های سنتی) است که شامل کارهای پیاده کردن طرح روی پارچه، دوخت شاهکوه ، شستشو و نگهداری سوزن دوزی شاهکوه و بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات سوزن دوزی شاهکوه می باشد . این شایستگی با مشاغلی مانند سوزن دوز سنتی در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۸۰ ساعت - زمان آموزش نظری: ۱۶ ساعت - زمان آموزش عملی : ۶۴ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
- فوق دیپلم صنایع دستی با ۲سال سابقه کار مرتبط - دیپلم با ۴سال سابقه کار مرتبط

*** تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :**

سوزن دوزی شاهکوه یکی از رشته های صنایع دستی استان گلستان می باشد که نقوش به کار رفته ذهنی بوده و متشکل از طرحهای ساده با ساقه های بلند، طرح بنه جقه و اشکال هندسی مانند زیگزاگ و خطوط منحنی می باشد.

*** اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :**

Shahku Embrodri

*** مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :**

-سوزن دوز ترکمن

-سوزن دوز بلوچ

-سوزن دوز خاص مناطق

*** جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :**

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ساعت آموزش			عناوین	ردیف
جمع	عملی	نظری		
۱۰	۷	۳	پیاده کردن طرح روی پارچه	۱
۵۹	۵۰	۹	دوخت شاهکوه	۲
۵	۳	۲	شستشو و نگهداری سوزن دوزی شاهکوه	۳
۶	۴	۲	بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات سوزن دوزی شاهکوه	۴
۸۰	۶۴	۱۶	جمع ساعات	

	زمان آموزش			عنوان : پیاده کردن طرح روی پارچه
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۷	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاغذ A۴ - مداد طراحی پاک کن کاغذ پوستی کاربن نخ کوک میز نور قیچی کاغذ				دانش : - انواع طرح های سوزن دوزی شاهکوه (کج بته، گل، کله قندی، ولولو، زیگزاگ) - انواع پارچه (کتان-تریگال -چلوار -ابریشم -تترن - مرمر) - روش انتخاب رنگ پارچه متناسب با طرح - روش انتقال طرح روی پارچه (مستقیم ، غیرمستقیم)
				مهارت : - انتخاب رنگ پارچه متناسب با طرح - انتخاب طرح متناسب با رنگ پارچه - انتقال طرح روی پارچه
				نگرش: - رعایت اخلاق حرفه ای - صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت: - رعایت اصول ارگونومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش) - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار
				توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن

	زمان آموزش			عنوان : دوخت شاهکوه
	جمع	عملی	نظری	
	۵۹	۵۰	۹	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع پارچه (کتان ، ریگال ، چلوار ، ابریشم ، تترن و مرمر) - انواع نخ (دمسه ، ابریشم واکرلیلیک) - انواع سوزن - انگشتانه - قیچی سر کج - قیچی برش - نخ چین	دانش :			- انواع نخ (دمسه، ابریشم و اکرولیک)
				- انواع سوزن (شارپ، چنایل)
				- انواع دوخت‌های اولیه (دندان موشی کوتاه بلند "سه دانه"، زنجیره ساده، دوخت زنجیره پر، ستاره دوزی، تارکشی پارچه، ژور ساده، ژور دوبل، زیگزاک، مارپیچ)
				- انواع دوخت سوزن دوزی شاهکوه (کله قندی و شاروسه)
				- روش انجام دوخت های اولیه
				- روش دوخت سوزن دوزی شاهکوه
				- روش انتخاب رنگ نخ متناسب با رنگ پارچه و طرح
				مهارت :
				- انتخاب سوزن متناسب با نوع دوخت و پارچه
				- انتخاب رنگ نخ متناسب با رنگ پارچه و طرح
				- انجام دوخت اولیه (دندان موشی کوتاه بلند "سه دانه"، زنجیره "ساده و پر"، ستاره دوزی، د تارکشی پارچه، ژور ساده، دوخت ژور دوبل، زیگزاک و مارپیچ)
				- انجام دوخت انواع سوزن دوزی شاهکوه (کله قندی، وشاروسه)
				نگرش:
				- رعایت اخلاق حرفه ای - صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان

	زمان آموزش			عنوان : دوخت شاهکوه
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	ایمنی و بهداشت: - رعایت اصول ارگونومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظت فردی (روپوش) - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن			

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			شستشو و نگهداری سوزن دوزی شاهکوه
موادشوینده	دانش :			
-تو(خشک "گرم و سرد" و بخار)				-روش شستشو و خشک کردن پارچه سوزن دوزی شده
-پارچه				-انواع لکه و مواد لکه بر
-دستکش				-روش اتوکشی پارچه سوزن دوزی شده
-روپوش				-روش نگهداری از پارچه های سوزن دوزی شاهکوه
	مهارت :			
				-شستشوی پارچه سوزن دوزی شده
				-خشک کردن پارچه سوزن دوزی شده
				-لکه بری از پارچه های سوزن دوزی شده
				-اتوکشی پارچه سوزن دوزی شده
				-نگهداری از پارچه سوزن دوزی شده
	نگرش:			
	-رعایت اخلاق حرفه ای			
	-صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان			
	ایمنی و بهداشت :			
	-رعایت اصول ارگونومی هنگام کار			
	-استفاده از وسایل حفاظت فردی(دستکش و روپوش)			
	-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی :			
	-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن			

	زمان آموزش			عنوان : بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات
	جمع	عملی	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
-بروشور -لوله پلیکا -لوله مقوایی (کارتن) -جعبه مقوایی در ابعاد مختلف				دانش :
				-مفهوم مدیریت کارگاهی
				-مفهوم تبلیغات
				-مفهوم بسته بندی
				-ویژگی های ارتباط مردمی و اجتماعی (نمایشگاه و فرصت شغلی)
				مهارت :
				-ایجاد انگیزه برای مشتری
				-بکارگیری روش های تبلیغاتی
				-بسته بندی کالا و محصول
				-شرکت در نمایشگاهها
				-بازاریابی و فروش محصولات
				نگرش :
				-رعایت اخلاق حرفه ای
				-صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت ارگونومی در هنگام کار	
			-رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز نور	۵۰×۷۰ سانتی متر	۱ عدد	
۲	میز کارآموز	۶۰×۱۵۰ سانتی متر	۸ عدد	
۳	اتو	خشک (گرم و سرد) و بخار	از هر کدام ۱ دستگاه	
۴	کپسول آتش نشانی	پودر خشک - ۶ کیلویی	۱ دستگاه	
۵	تخته وایت برد	۷۰ × ۱۰۰ سانتی متر	۱ عدد	
۶	رایانه	با تمام متعلقات	۱ دستگاه	
۷	صندلی مربی	چرمی (چرخ دارو گردان)	۱ عدد	
۸	صندلی کارآموز	متحرک با ارتفاع قابل تغییر	۱۵ عدد	
۹	میز مربی	چوبی یا فلزی	۱ عدد	
۱۰	جعبه های کمک اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۱۱	میز اتو	پایه بلند	۲ دستگاه	
۱۲	میز رایانه	متناسب با رایانه	۱ عدد	

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	(نخ چین و مخصوص برش)	از هر کدام ۵ عدد	
۲	انگشتانه	فلزی	۱۵ عدد	

توجه:

- ابزار به ازای هر سه نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A۴	۳۰ برگ	
۲	کاغذ	پوستی	۳۰ برگ	
۳	کاربن	در رنگ های مختلف	از هر کدام ۱۵ برگ	
۴	مداد	HB	۱۵ عدد	
۵	نخ	ابریشم، دمسه واکریلیک	از هر کدام ۳ قرقره	
۶	پارچه	کتان، ابریشم، تریگال، چلواروتترن	از هر کدام ۱۰ متر	
۷	سوزن	شارپ شماره ۸ و چنایل شماره ۲۶	از هر کدام ۱۵ عدد	
۸	دستکش	یکبار مصرف	۱۵ عدد	
۹	روپوش	نخی	۱ عدد	
۱۰	موادشوینده	مایع	۱ لیتر	
۱۱	تخته پاک کن	وایت برد	۱ عدد	
۱۲	جعبه مقوایی	در ابعاد مختلف	از هر کدام ۱ عدد	
۱۳	لوله	پولیکا	۳ عدد	
۱۴	لوله	مقوایی (کارتن)	۳ عدد	
۱۵	بروشور	دولتی	۱۵ عدد	
۱۶	ماژیک	وایت برد	۲ عدد	

توجه:

- مواد به ازای یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.